

Dictamen 18/2023

En data 27 de març de 2023, d'acord amb el que estableix l'article 171.3 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya els projectes normatius següent:

Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny de Procediments de Vidre en Fred de la família professional de vidre artístic.

Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny de Procediments de Vidre en Calent de la família professional de vidre artístic.

En aplicació de l'apartat c) de l'article 11 i de l'apartat e) de l'article 9 del Reglament del Consell Escolar de Catalunya, aquest dictamen ha estat elaborat per la Subcomissió de Formació Professional.

ANTECEDENTS LEGALS

Primer

L'Estatut d'autonomia de Catalunya determina a l'article 131.1 que correspon a la Generalitat de Catalunya, en matèria d'ensenyament no universitari, la competència compartida per a l'establiment dels plans d'estudi, incloent-hi l'ordenació curricular.

Segon

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació estableix a l'article 53, que correspon al departament competent en matèria educativa establir el currículum dels ensenyaments del sistema educatiu.

Tercer

La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig d'educació, en l'article 1 punt quatre, fixa que les administracions educatives han d'establir el currículum dels diversos ensenyaments, del qual en formaran part els aspectes bàsics.

Quart

El Reial decret 596/2007, de 4 de maig, estableix l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny, i el Decret 28/2014, de 4 de març fixa l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny i modifica el Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial.

Cinquè

El Reial decret 1740/1998, de 31 de juliol, estableix els títols de Tècnic o Tècnica Mitjà d'Arts Plàstiques i Disseny en Procediments de Vidre en Fred i en Procediments de Vidre en Calent pertanyent a la família professional Vidre artístic fixa els corresponents currículums bàsic.

Sisè

El Decret 114/2001, de 2 de maig, estableix els currículums dels cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny en pintura sobre vidre, en procediments del vidre en calent i en procediments del vidre en fred, de la família professional de vidre artístic.

CONSIDERACIONS GENERALS

1. Es considera de forma positiva l'actualització del currículum dels cicles formatius de la família professional de vidre artístic, per tal d'ajustar-los a les necessitats de qualificació professional del sector.
2. Es considera de forma positiva que l'actualització del currículum, es faci a partir de les necessitats professionals detectades a Catalunya i permeti la possibilitat d'adequació a les necessitats específiques de l'àmbit socioeconòmic dels centres.
3. Es considera que els ensenyaments artístics d'arts plàstiques i disseny són ensenyaments amb unes característiques molt pròpies, per l'especificitat dels professionals de les diferents disciplines artístiques i del seu teixit, constituït en molt bona part per persones artesanes.

En aquest sentit, cal tenir especial cura i vetllar especialment per la ubicació a les empreses, estudis o tallers de tot l'alumnat, en la realització de la "Fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers" i de "l'Obra Final", que n'assegurin una realització i unes pràctiques de qualitat. Perquè això sigui possible, el Departament d'Educació ha d'intensificar l'acompanyament a les escoles d'art pel que fa a la identificació i localització dels llocs de pràctiques i el seu seguiment i valoració.

CONSIDERACIONS AL TEXT DE LES DISPOSICIONS

1. Es proposa revisar la disposició derogatòria del Decret 114/2001, de 2 de maig, pel qual s'estableix els currículums dels cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny en pintura sobre vidre, en procediments del vidre en fred i en procediments del vidre en calent, de la família professional de vidre artístic, atès que segueix tenint vigència pel títol de pintura sobre vidre.
2. Es proposa a l'article 8 dels Projectes de Decret substituir la referència a "la fase de formació en centres de treball" pel nom del mòdul: "Fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers", i revisar el redactat per distingir els períodes mínims d'acreditació d'experiència laboral corresponents a l'exempció total i a la parcial.
3. Es proposa revisar la numeració dels mòduls professionals de l'apartat 4.2 del Projecte de Decret pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de Procediments de Vidre en Fred.
4. Es proposa revisar el temps verbal amb el que s'expressen els resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació en ambdós Projectes de Decret. Per exemple a la UF2 del mòdul "Dibuix tècnic" caldria canviar "potenciar" per "potencia" i a la UF3 del mòdul "Història de la cultura i l'art: vidre artístic" caldria canviar "estudis" per "estudia".

5. Es proposa revisar la durada, nom i numeració de les unitats formatives del desenvolupament curricular del mòdul "Volum" i la durada del mòdul "gestió de projectes professionals" per garantir la seva correspondència amb l'estructura de l'apartat 4.2.
6. Es proposa revisar el desenvolupament del mòdul "gestió de projectes professionals", per tal d'avantposar els criteris d'avaluació als continguts, tal com apareix en la resta de mòduls.
7. Es proposa revisar el nom de les unitats formatives desenvolupades a l'annex 1, amb el nom de les referenciades a l'apartat 4.2. Per exemple en el cas del mòdul de "Mitjans informàtics".
8. A l'annex 1 en el desplegament del mòdul de "Fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers", es proposa substituir la relació d'objectius, per la inclusió dels resultats d'aprenentatge, criteris d'avaluació, continguts, i si escau, activitats de referència.
9. A l'annex 2 cal revisar el nom de l'especialitat docent 723 "organització industrial i legislació" i de la 821 "tècniques vidrieres" així com el nom del mòdul "Taller de tècniques de vidre en fred".
10. A l'annex 3 dels Projectes de Decret es proposa afegir el referent normatiu de classificació dels mòduls professionals, a efectes de determinació dels requisits de les instal·lacions i de la relació numèrica professorat-alumnat segons els articles 12 i 13 del Reial decret 303/2010, de 15 de març, pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres que imparteixen ensenyaments artístics regulats a la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

RECOMANACIONS

1. Es recomana revisar el desplegament curricular del mòdul "Formació i orientació laboral" (FOL), atès l'escassa presència de les relacions laborals en els continguts, resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació.

La UF2 "Introducció al marc legal de les arts plàstiques i el disseny" condensa temes de regulació empresarial, de propietat intel·lectual i industrial i molts d'altres, deixant escàs marge a les relacions laborals fet que influeix en la preparació de l'alumnat per una inserció de qualitat, amb un coneixement previ suficient del món del treball.

2. Es recomana que s'unifiquin les hores del mòdul "Formació i orientació laboral", que n'hi hagi el mateix nombre d'hores i d'unitats formatives, en el cicle de grau mitjà que en el de grau superior.

Tenint en compte els paral·lelismes que sovint s'han establert fins al moment, entre els cicles formatius d'FP i els cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, una bona opció hagués estat prendre com a referència el currículum dels mòduls Formació i orientació laboral (FOL) de 99 hores i Empresa i iniciativa emprenedora (66 hores) dels cicles formatius d'FP.

3. Es recomana fer extensiva la incorporació prevista de l'anglès a altres llengües estrangeres, en funció de les demandes específiques del sector.

4. Per facilitar la incorporació de l'aprenentatge de llengües estrangeres, es recomana que el Departament amplii les oportunitats de formació del professorat, per facilitar que pugui assolir com a mínim el nivell intermedi B2 en llengua estrangera
5. Es recomana sotmetre a revisió que no es faci esment a la Llei 10/2015, del 19 de juny, de formació i qualificació professionals, en el preàmbul dels Projectes de decrets, en el sentit que els nous currículums també garanteixen i desenvolupen els principis i finalitats d'aquesta Llei.
6. S'ha considerat que a més a més de les consideracions esmentades, l'annex 1 dels Projectes de decret conté aspectes tècnics i d'especialització que han de ser debatuts en altres àmbits.

El Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit el dia 25 d'abril de 2023, ha estudiat la proposta elaborada per la Subcomissió de Formació professional i ha aprovat per 23 vots a favor, i 2 vots en blanc aquest Dictamen.

La secretària

Neus Agut Horna